صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی چیمبر پشاور میں بروز جمعة المبارک مورخہ 13 اپریل 2018ء بمطابق 26 رجب 1439 ہجری بعد از دوپہر تین بجکر سات منٹ پر منعقد ہوا۔
جناب سپیکر، اسد قیصر مسند صدارت پر متمکن ہوئے۔

تلاوت کلام پاک اور اسکا ترجمہ

اَعُوذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیطٰنِ الرَّجِیمِ۔ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیمِ۔

قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الۡمُلۡكِ تُؤۡتِى الۡمُلۡكَ مَنۡ تَشَآءُ وَتَنۡزِعُ الۡمُلۡكَ مِمَّنۡ تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَنۡ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنۡ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الۡخَيۡرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ○ تُوۡلِجُ الَّيۡلَ فِى النَّهَارِ وَتُوۡلِجُ النَّهَارَ فِى الَّيۡلِ ۖ وَتُخۡرِجُ الۡحَىَّ مِنَ الۡمَيِّتِ وَتُخۡرِجُ الۡمَيِّتَ مِنَ الۡحَىِّ ۖ وَتَرۡزُقُ مَنۡ تَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٍ۔

(ترجمہ): کہو کہ اے خدا (اے) بادشاہی کے مالک تو جس کو چاہے بادشاہی بخشے اور جس سے چاہے بادشاہی چھین لے اور جس کو چاہے عزت دے اور جسے چاہے ذلیل کرے ہر طرح کی بھلائی تیرے ہی ہاتھ ہے اور بے شک تو ہر چیز پر قادر ہے۔ تو ہی رات کو دن میں داخل کرتا اور تو ہی دن کو رات میں داخل کرتا ہے تو ہی بے جان سے جاندار پیدا کرتا ہے اور تو ہی جاندار سے بے جان پیدا کرتا ہے اور تو ہی جس کو چاہتا ہے بے شمار رزق بخشتا ہے۔ صَدَقَ اللّٰہُ الۡعَظِیم۔

اراکین کی رخصت

جناب سپیکر: یہ چھٹی کی درخواستیں ہیں: جناب محمد شیراز، ملک قاسم صاحب، الحاج ابرار حسین، الحاج صالح محمد خان، میڈم یاسمین پیر محمد، میڈم عائشہ نعیم، سردار فرید، جمشید مہمند، محمود جان، منظور ہے جی؟

(تحریک منظور کی گئی)

جناب محمود احمد خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: میں صرف، ایک منٹ یہ آئٹم نمبر تھری۔

مسند نشین حضرات کی نامزدگی

Mr. Speaker: Item No. 03, 'Panel of Chairmen': In pursuance of sub-rule (1) of rule 14 of the Provincial Assembly of Khyber Pakhtunkhwa, Procedure and Conduct of Business Rules, 1988, I hereby nominate the following Members, in order of priority, to form a Panel of Chairmen for the current session:

1. Mr. Mehmood Jan;
2. Mr. Sammiullah Khan Alizai;
3. Syed Jafar Shah; and
4. Mr. Noor Saleem Malik.

جناب محمود احمد خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: اس کے بعد بس، جی بیٹنی صاحب! پلیز۔

جناب محمود احمد خان: مهرباني سپیکر صاحب۔ مونږ سپیکر صاحب! په افغانستان کښې په ماشومانو باندې، په حافظ قرآن باندې حمله شوې ده، د هغې مذمت کوؤ او سپیکر صاحب! قرارداد به هم راوړو، هغه مونږه هم سائن کړے دے، چې دا کوم ظلم سپیکر صاحب! په هغه مدرسې باندې، په هغه وړو ماشومانو باندې بمباری امریکې کړې ده، مونږ د دې سخت نه سخت مذمت کوؤ او یو داسې پیغام سپیکر صاحب! مونږ خپل قوم ته، چې کم از کم دومره ظلم او زیاتے په مسلمانان باندې، واړه واړه ماشومان وو سپیکر صاحب! قرآن ئے په لاسو کښې وو، قرآن ئے حفظ کړے وو او په هغوی باندې ئے بمباری اوکړه، خالی د دې د پاره چې دا سنټر دے او دا ئے سنټر ټریننګ ورکولو۔ هغه ماشومان سپیکر

صاحب! چې سړے ورته اوګوری، د سړی زړه وینې تویوی سپیکر صاحب! کم ازکم مونږ ته دا پکار ده، دغه هاؤس ته، دغه ټولو ملګرو ته چې د دې چې ښومره مذمت اوشی او دا هم صوبائی حکومت ته او وفاقی حکومت ته پکار ده چې په دې باندې یو داسې قرارداد او داسې دغه راؤړی چې د ټولو پرې اتفاق وی۔

جناب سپیکر: جی، فخرِ اعظم صاحب!

قاعدہ کا معطل کیا جانا

جناب فخرِ اعظم وزیر: سر! میں تحریک پیش کرتا ہوں کہ قاعدہ 240 کے تحت قاعدہ 124 کو معطل کیا جائے اور مجھے قرارداد یں پیش کرنے کی اجازت دی جائے۔

Mr. Speaker: Is it the desire of the House that rule 124 may be relaxed under rule 240 to allow the honourable Member, to move his resolution? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. Please.

قرارداد یں

جناب فخرِ اعظم وزیر: یہ اسمبلی افغانستان کے صوبہ قندوز میں مدرسے میں جاری دستار بندی پر امریکہ کی وحشیانہ بمباری سے سو سے زیادہ معصوم انسانوں کی المناک شہادت پر مذمت کرتی ہے اور امریکہ کے اس اقدام کو انسانیت سوز اور کھلی دہشتگردی قرار دیتی ہے۔ یہ اسمبلی اس امر کا اظہار بھی کرتی ہے کہ اقوام متحدہ، عالمی برادری اور انسانی حقوق کے عالمی ادارے اور اقوام عالم کیلئے امریکہ کی جارحیت اور درندگی ایک کھلا چیلنج ہے جس کی اگر عالمی سطح پر مزاحمت نہ کی گئی تو دہشتگردی کے خراب جنگ کے بہانے صرف اور صرف معصوم مسلمانوں کا قتل عام اس طرح جاری رہے گا، لہذا یہ اسمبلی صوبائی حکومت سے اس امر کی سفارش کرتی ہے کہ وہ وفاقی حکومت سے اس امر کی سفارش کرے کہ انسانی حقوق اور عالم اسلام کی خاطر امریکی درندگی کے اس واقعہ کو اقوام متحدہ، تمام عالم انسانی حقوق کے اداروں اور عالمی برادری میں موثر آواز کے ساتھ اٹھائے اور امریکہ کے سفاکانہ چہرے کو بے نقاب کرے۔

جناب سپیکر: امتیاز شاہد صاحب! آپ اس کے بارے میں کچھ کہنا چاہتے ہیں اور یہ ہے کہ ریزولیوشن پھر سائن بھی کرلیں۔

جناب فخر اعظم وزیر: سائن کی ہے سر۔

جناب امتیاز شاہد (وزیر قانون): محترم سپیکر صاحب! میں صوبائی حکومت کی جانب سے افغان صوبہ قندوز میں ان معصوم بچوں پر قاتلانہ حملے اور بمباری کی شدید مذمت کرتا ہوں اور یہ Crystal clear ہے کہ یہ مسلمانوں کے خلاف ایک سازش ہے اور ایک سازش کی بنیاد پر یہ کارروائی ہوئی ہے جو کہ امریکہ کی کھلم کھلا بربریت اور دہشتگردی کا منہ بولتا ثبوت ہے تو اس کی جتنی بھی مذمت کی جائے، یہ کم ہے اور میں کہتا ہوں کہ تمام اقوام، مسلمان ممالک کو متحد ہونا چاہیئے اور امریکہ کو اس کا جواب ضرور دینا ہوگا Otherwise یہ تو ہمارے لئے ایک Alarming situation ہے اور ہم اس کی شدید مذمت کرتے ہیں۔

جناب سپیکر: جی، میڈم!

محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی: سر! یہ نام بھی بتائیں کہ کس کس نے دستخط کئے ہیں۔

جناب سپیکر: اچھا یہ نام بتادیں، کون کون اس میں سائن کر چکے ہیں۔

جناب فخر اعظم وزیر: اس میں میڈم انیسہ زیب طاہر خیلی اور محمود بیٹنی سر! انہوں نے سائن کئے ہیں سر اور امتیاز شاہد پی ٹی آئی نے۔

جناب سپیکر: نلوٹھا صاحب۔

جناب فخر اعظم وزیر: سر! یہ ابھی آئے ہیں سر، ابھی سائن نہیں کیا ہے، اس سے بھی۔۔۔۔

جناب سپیکر: اچھا، ان سے بھی، ان کی Agreed؟

Mr. Fakhr-e-Azam Wazir: Agreed Sir.

جناب سپیکر: اوکے، پھر پاس کرتے ہیں جی۔

Is it the desire of the House that the resolution, moved by the honourable Members, may be passed? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The resolution is passed unanimously.

جی، ایک دوسری ریزولیوشن ہے اس کی۔ جی، فخر اعظم صاحب! پلیز۔

جناب فخر اعظم وزیر: یہ قرارداد ہے سر۔ اس معزز ایوان کی رائے ہے کہ اٹھارہویں ترمیم صوبائی خود مختیاری کے اصولوں پر مبنی ترمیم ہے جس نے پاکستان کے تمام اکائیوں کو یکساں ترقی، خوشحالی اور جمہوری اقداروں کی بنیاد ڈالی ہے، لہذا پاکستان کے تمام اداروں کو اس کی پاسداری ہر حال میں کرنی چاہیئے اور اس میں کسی قسم کی ترمیم یا خاتمے کی کوشش نہ کی جائے، نیز اٹھارہویں ترمیم پر من وعن عمل کیا جائے تاکہ اس کے ثمرات عوام الناس تک پہنچ سکے اور مسلسل جمہوری اقداروں کو تقویت حاصل ہو۔

سر! اس کو امتیاز شاہد نے سائن کیا ہے اور انیسہ زیب میڈم نے بھی سائن کیا ہے سر اور محمود بیٹنی صاحب نے بھی سائن کیا ہے۔

Mr. Speaker: Ji, agreed. Is it the desire of the House that the resolution, moved by the honourable Members, may be passed? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The resolution is passed unanimously. Item-----

جناب عبدالکریم خان: جناب سپکر!

جناب سپیکر: جی جی، کریم خان! کریم خان! پلیز۔

جناب عبدالکریم خان: تھینک یو جناب سپکر صاحب۔ جناب سپیکر صاحب! زه ستاسو Attention غواړمه، دې هاؤس یو کمیټی جوړه کړې وه د ټوبیکو سیس په باره کښې، شهرام خان د هغے هیډ وو، هغه فیصله اوشوه، د هغې څه Return رانغلو، په دوباره ما کال اټینشن راوستو، بیا دې هاؤس کښې ډپټی سپیکر صاحبه وه، ستاسو نوم پیش کړلے شو چې تاسو به دا کمیټی چیئر کوئ او په پینځلس ورځو کښې دننه دننه به چار سو تین ملین ټوبیکو سیس چې کوم زمونږ د صوابۍ Outstanding دے، د دې به دا فیصله کیږی او دا به ریلیز کیږی۔ نو د هغې پینځلس ورځو نه خبره لاړه جی یوې نیمې میاشتې ته، نو زما دا ریکویسټ دے جی چې زمونږ خو د شمار ورځې پاتې شوې، دا به راځی او دا به بیا دغه کیږی، نو ستاسو به ډیره مهربانی وی که د دې څه لنډ غوندې Solution،

سوموټو مو واخستو ولې اوس خود سوموټو زمانه ده جی، اوس په بل څه کار نه کیږی۔

<u>جناب سپیکر:</u> جی جی، میڈم انیسہ! جی جی۔

<u>محترمہ انیسہ زیب طاہر خیلی:</u> سر! اگر اجازت ہو، تھینک یو۔ سر! جب یہ پوائنٹ اٹھا تھا تو اس وقت خاص طور پہ منسٹر فنانس سے یہ ریکویسٹ کی گئی تھی اور انہوں نے یہ Commit کیا تھا On the floor of the House کہ میں اس کو Immediately کرتا ہوں لیکن اس کے بعد کوئی پیشرفت نہیں ہوئی، اسمبلی کے فلور پہ آتے ہیں، منسٹرز ایشورنس دے کر چلے جاتے ہیں اور پھر اس کو کوئی پوچھنا یا کوئی پرسان حال نہیں ہوتا، ہماری اسمبلی کی جو گورنمنٹ ایشورنسز کمیٹی ہے، وہ بالکل غیر فعال ہے سر! تو اس پر آپ ذرا کوئی رولنگ دیں کہ اس لحاظ سے تو کام نہیں چلے گا، اب تو ویسے بھی Last leg of the Assembly ہے، اس کو اگر یہ جانے سے پہلے طے نہ کرے تو بہت زیادتی ہوگی۔

<u>جناب سپیکر:</u> (سیکرٹری اسمبلی سے) سیکرٹری صاحب! یہ آپ میرے ساتھ وہ کر لیں۔

<u>جناب امجد خان آفریدی:</u> جناب سپیکر!

<u>جناب سپیکر:</u> جی، امجد صاحب! ایک منٹ آپ دے سکتے ہیں، یہ امتیاز شاہد صاحب ایک، امتیاز شاہد صاحب!۔۔۔۔

<u>جناب امجد خان آفریدی:</u> جناب سپیکر! میں بھی اسی حوالے سے بات کرنا چاہتا ہوں۔

<u>جناب سپیکر:</u> نہیں، بس میں اس کے بعد آپ کو دیتا ہوں Just one minute۔

مسودہ قانون بابت خیبر پختونخوا صحت کا انصاف مجریہ 2018 کا متعارف کرایا جانا

<u>Mr. Speaker</u>: Imtiaz Shahid Sahib! Item No. 8.

<u>Mr. Imtiaz Shahid (Minister for Law)</u>: Mr. Speaker Sir, I, on behalf of the honourable Senior Minister for Health introduce the Khyber Pakhtunkhwa, Sehat Insaf Bill, 2018 in the House.

<u>Mr. Speaker</u>: It stands introduced. Ji, Amjad Sahib, please. Amjad Afridi.

رسمی کارروائی

جناب امجد خان آفریدی: مهربانی سپیکر صاحب! کریم خان وائی چې ستاسو اټینشن غواړو، زه دا انګریزئ کښې نه پوهیږم چې اټینشن څه ثیز ته وائی خو نن نه یو نیم کال مخکښې ده دا کوم احتجاج کړے وو، بیا تاسو رولنګ ورکړے وو جی چې د آئل اینډ ګیس رائلټی فنډ د کوهاټ ډویژن د ریلیز شی، بالخصوص بالعموم PK-37، 38، 39، 40، 41 خو اوس په شمار زما په خیال کښې د دغې حکومت په شمار زما په خیال کښې شپاړس ورځې پاتې دی جی، یوه نیمه میاشت دوئ وائی خو چې شپه او هفته او اتوار ترینه اوباسې نو شپاړس ورځې شوې جی، نو ما ته نه لګی چې دا فنډ به ریلیز شی او تاسو دا خپل رولنګ وزیر خزانه صاحب ته هم احکامات کړی وو، Written مو لیږلی وو صوبائی حکومت ته نو هغه یوه نعره ده چې "دا څنګه آزادی ده"، زه به وایم چې دا څنګه حکومت دے، دا څنګه دهشتګردی ده، د پی ټی آئی دا څنګه مارا ماری ده، د پی ټی آئی په PK-37 باندې چې د آئل اینډ ګیس فنډ PK-39 ته ریلیز دے، Pk-38 ته ریلیز دے او PK-37 ته نه ریلیز کیږی، دې ته انصاف وائی-----

جناب سپیکر: امتیاز شاہد!

جناب امجد خان آفریدی: که دې ته انصاف، یو منټ جی ما لږ غوندې خبرې ته پریږده، شاهد صاحب! ته کښینه جی۔

جناب سپیکر: جی جی، وایه جی، وایه۔

جناب امجد خان آفریدی: دا ستاسو جی وزیر خزانه صاحب دې ځائې کښې تائید اوکړو، دا خپله هم د دې دهشتګردئ ښکار دے، امتیاز شاهد قریشی صاحب 2015-16 کښې یوه روپئ هم نه ده ریلیز، بار بار احتجاجونه، هغه احتجاجونه چې د هغې څه ریزلټ رااونوتو، انیسه زیب بی بی وائی چې بیا په ډیسک اونه خیژی یا به په ډیسک خیژو یا به کوز کښینو یا به احتجاج کوؤ، په بله طریقه خو نه پوهیږی، هغه په پښتو کښې متل دے چې "نه کالو شرمیږی او نه لالو شرمیږی"، نه صوبائی حکومت شرمیږی او نه امجد آفریدی شرمیږی، د یو نیم کال نه د دغې ګیس رائلټئ پسې زړه مو شین شو خو صفا راته انکار اوکړئ چې نه ئے درکوؤ، د تحریک انصاف حکومت دے، د PK-37 سره زیاتے کوؤ، ناجائزه

کوؤ، نا انصافی کوؤ، د انصاف حکومت دے خو تاسو سره ناانصافی کوؤ، کهلم کهلا ئے اووایئ، وایئ ئے ولې نه جی، ولې ئے نه وایئ جی؟

جناب سپیکر: جی، امتیاز شاہد صاحب! پلیز۔ جی، امتیاز شاہد! امتیاز شاہد، پلیز۔

وزیر قانون: جناب سپیکر صاحب! زما محترم امجد آفریدی صاحب ډیر جذباتی انداز کښې خپل مؤقف پیش کړو او زه د دې خبرې بالکل هیڅ لحاظ سره هم تائید نه کوم او زه دا وایم چې تقریباً ایک ارب روپۍ زمونږ د کوهاټ، د کرک کوهاټ ډویژن او د کرک دا ګیس رائلټی ریلیز ده او بد قسمتئ سره پینځه میاشتې په دې باندې تیرې شوې او امجد آفریدی صاحب په هغې باندې په هائی کورټ کښې Stay order اخستے وو، د هغه Stay order د وجې نه پوره کوهاټ ضلعې ته چې څومره نقصان اورسیدو، دا Irreparable loss دے، د دې نقصان تلافی نه زه کولے شم او نه دے کولے شی او د ده د ټولو خبرو سره زه څکه۔۔۔۔

جناب سپیکر: امجد صاحب! آپ تشریف رکھیں تاکہ۔۔۔۔

وزیر قانون: زه څکه اتفاق نه کوم چې زه افسوس کوم چې هغه رائیلټی اوس بله ورځ، څو ورځې مخکښې هائی کورټ هغې باندې Decision ورکړو او د Decision نه پس اوس هم د هغې Minutes چې کوم دی، هغه سائن نه دی چې پاس نه د الیکشن کمیشن یو عجیب و غریب فیصله راغله، د هغې فیصلې هم مونږ شدید چې کوم دے، زه په خپله بحیثیت یو قانوندان دا وایم چې هغه غیر آئینی ده او غیر قانونی ده څکه چې تر اوسه پورې یا اوس هم د وه میاشتې، زمونږ اتهاون دن، Fifty days چې کوم دے هغه بقایا دی د ګورنمنټ او لا الیکشن شیډول اناؤنس نه دے او په هغې ډیویلپمنټل سکیمونو باندې پابندی اولګیده نو د هغې وجې نه زمونږ پوره صوبې ته، پوره پاکستان ته او بیا خصوصی طور باندې کوهاټ ضلعې ته ناقابل تلافی نقصان دے او د غه نقصان زه معذرت سره عرض کوم چې د دې نقصان Wholly solely ذمه دار امجد آفریدی صاحب څکه دے چې که ده Stay نه وه اخستې، دے هائی کورټ ته نه وے تلے، نن به دا کوهاټ ضلع د دې دغه نه محرومه شوې نه وه، نو دا خبرو سره مونږ ده ته دا وینا کوؤ

چې اوس دا مهرباني اوکړئ او داسې قسم ته الفاظ چې دا دے کوم استعمالوی، دا ٹھیک نه دی۔

جناب امجد خان آفریدی: یره جی، زه یو خبره کوم، ما Stay په دې اخستې وه جی، یو منټ، یو منټ۔۔۔۔۔

Mr. Speaker: The session is adjourned till 03:00 pm afternoon, Monday, 16th April, 2018.

سولہ کو ریکویسٹ کیا تھا کہ آج چھٹی جلدی کریں کیونکہ یہ لوگ اپنے علاقے میں جانا چاہتے ہیں۔

(اجلاس بروز سوموار مورخہ 16 اپریل 2018ء بعد از دوپہر تین بجے تک کیلئے ملتوی ہو گیا)